

PRIPRAVE NA OBELEŽITEV OBLETNIC

Laščani so pridno zavihali rokave

Pred dnevi smo obiskali Velike Lašče. V krogu najodgovornejših pa tudi najbolj zag-nanih aktivistov – predvsem predstavnikov samoupravnega in družbenopolitičnega življenja te krajeve skupnosti – smo želeli slišati kar največ o njihovem tekočem delu. Tega jim ne zmanjka, še več, že dosedaj so kar visoko zavihali rokave in upajo, da mu bodo kos. Po vsem kar so nam povedali, pa najbrže lahko mirno zapišemo, da smo ob odhodu trdno prepričani, da ga bodo vzorno in dosledno opravili. Tako pač znajo in zmorejo.

Poleg številnih rednih obveznosti, ki so na dnevnem redu domala sleherne KS – vemo, da v tem neposrednem predvolilnem obdobju nalog na zmanjka ob kopici siceršnjih komunalnih pa tudi drugačnih tegobah – pa so pred Laščani obeležitev dveh nadvse pomembnih obletnic v kulturni zgodovini Slovenec. 150 letnica rojstva Stritarja in 400 letnica smrti Primoža Trubarja. Res je bil že pred leti na pobudo višje OK SZDL formiran pri KK SZDL številčen odbor za obe predstojeci obletnici, pa vendar s številnimi nalogami – povsem konkretnimi se je potrebno spoprijeti kar v KS, kamor sodita tudi Stritarjevo Retje in Trubarjeva Raščica. Pa ne gre samo za pester in zanimiv program prireditve, ki jih ne bo malo, temveč tudi za ureditev objektov, okolice – skratka za takšno ureditev kraja, da se bo program prireditve lahko nemoteno odvijal ter za investicijo, ki bo kot trajen pomnik pričala o bogati kulturni dediščini kraja.

Že več kot pred letom dni je bil odkupljen Temkov mlin (tu je po izročilu nekaj stala Trubarjeva domačija), lani pa so pričeli s

sanacijo. Povezali so se z delovnimi organizacijami, ki so že pristopile k obnovi vseh štirih objektov, ki pravzaprav tvorijo kulturno zapuščino. Tako je GG Rob obnovilo žago, Kmetijska zadruga Velike Lašče je pristopila k obnovitvenim delom Stritarjeve kašče (Zavod za spomeniško varstvo revitalizaciji tega objekta ni pristopil) v višini 50 milijonov, DO ŽITO pa se je lotila obnove obeh mlinjskih koles v podmuzejskem delu Temkovega mlina, in enega bodo usposobili za trajno delovanje. Ob tem so še posebej poudarili, da so naleteli na izjemno dober odziv pri manjših podjetjih, ki bodo prispevale predvsem z delom (Mizarstvo Ig, Trnovo, Mobilija, Usluga . . .). IMP pa bo prispeval v višini 400 starih milijonov instalacijskega materiala. Seveda, pa bodo spričo takšnega prispevka te organizacije »spuščene« iz same nabiralne akcije. Nad potekom le-te pa Laščani niso zadovoljni. Do sedaj se je na račun steklo le 12 starih milijonov – pretežno od posameznikov, več pa si od nje obetajo v bližnji prihodnosti, saj bo osrednji odbor pri RK SZDL preko sredstev javnega obveščanja in še posebej sindikalnih organizacij to pospešil. Najbrže ne gre prezreti prispevka nemških protestantov, ki so namenili 25 tisoč nemških mark.

Čeprav se srečujejo tudi s kasnitvijo samih del (ostrejša na mlinu še ni), pa tudi z odločitvijo o ureditvi gostinske ponudbe (med domačini so interesentje, žal pa bi ta zalogaj zmogli le s pomočjo kreditov) ostajajo prepričani, da bodo delo pravočasno opravili. In kot smo že omenili, sam program prireditve še ni povsem dorečen, pa vendarle so že določili čas obeležitev tako Stritarjevega tedna – od 2. do 9. marca kot tudi Trubarjevega – od 22. do 29. junija. V okviru prvega bodo uprizorili Stritarjevo igro Logarjevi, junija pa ob otvoritvi muzeja na Raščici Javorškovo igro o življenju Trubarja (prilagojeno bo za notranjo in zunanjo izvedbo), obe v izvedbi domačih kulturnih delavcev.

Da ne pozabimo, v programu je tudi razširitev knjižnice v Levstikovem domu v Velikih Laščah z ureditvijo spominskih sob Levstika in Stritarja.

Iz velikih dni boja za naše življenje

Ponosna Kikljeva družina

Grozote vojne beležijo izredno veliko število padlih, talcev, umrlih v taboriščih. Kadar koli je padel posameznik je bil to izredno težek udarec in velika izguba v vrstah partizanov ali aktivistov.

V vasi Zapotok pod Mokrcem pa sta padla starša družine, to so bili Kikljevi, z gospodarjem Andrejem Kikljem na čelu.

Andrej je izviril iz skromne kmečke družine. Udeležil se je že prve svetovne vojne in se po povratku nastanil na Zapotoku, kjer si je kupil kosa zemlje. Še mlad se je poročil z Micko, ki je prišla iz bližnje vasi Selnik.

V zakonu se jima je rodilo 9 otrok. Že v otroških letih so jima umrli trije za posledicami tuberkuloze in slabe prehrane. Ostali pa so Ivan, Lojze, Ančka, Stane, Tone in Olga. Tako številna družina se je le stežka prehranjevala in odplačevala dolgeve. Trdo so morali garai od zore do mraka. Andrej je doma organiziral izdelavo strešne opeke in se tako vsaj za silo prebil.

Andrej Kikelj je že pred pričektom druge svetovne vojne organiziral Društvo kmečkih fantov in deklet. Društvo prijateljev Sovjetske zveze, kasneje med okupacijo pa Terenski odbor Osvobodilne borbe in Narodno zaščito. Ob prvih svobodnih volitvah 1942 leta je bil izvoljen za komisarja osvobojenega ozemlja. Veže je vzdrževal tudi z aktivisti iz Škrlja in Robe, k njemu pa so prihajali aktivisti s Turjaka.

S svojo izredno razsodnostjo je uspel ugotoviti enotnost vaščanov v času NOB ter jih brez izjeme vpeljati v delo OF. S tolikšno organizacijo pa je uspel preprečiti številna izdajstva, kljub velikemu vplivu župnika J. Klemenčiča in Cirila Milavca.

Že spomladi 1942 leta so Kikljevo domačijo kar dvakrat požgali. Prvič 19. marca in drugič 5. septembra.

Andrej je bil v tem obdobju v že precej visoki starosti, zato je bil odpuščen iz brigade in dodeljen na TV-1A-10 A, katera je imela svojo bazo v bližini Zapotoka.

18. julija 1944 se je v zgodnjih jutranjih urah zadrževal v vasi pri otrocih, ko ga je presenetila črna roka. Pred šolo so ga mučili in zasramovali ter zverinsko ubili. Vse to početje pa so morali opazovati njegovi otroci, ki so ga na večer zavili v ruhu in ga pokopali pod Kureškom.

Že čez štirinajst dni pa je povsem ista usoda doletela tudi njegovo ženo, prav tako pred šolo v Zapotoku. Tudi njo so nečloveško mučili pred očmi otrok in jo pobili. Ko so črnorokci odšli v Velike Lašče, sta sinova iz krajnikov zbila kisto za mater, jo ponoči naložili na voz in jo odpeljali pod Kurešček, kjer so jo pokopali poleg očeta Andreja.

Po materini smrti se je razkropila tudi družina. Otroci so odšli vsak po svoje, kakor so pač vedeli in znali.

Olga, najmlajša hčerka je imela takrat šele tri leta. V varstvo so jo vzeli dobri rejniki, kjer je živel pod ilegalnim imenom Majdica.

Ančka je bila stara 14 let in se je zatekla k teti. Žal se ni tudi to mogla izogniti belogardistom in je odšla v partizane. Nekaj časa je bila v rajonu Velike Lašče.

Sin Alojz je po aretaciji očeta in brata Ivana prevzel vse veze nase. Po sosednjih vaseh je vodil ilegalce, kakor tudi na dom v Kurešček. Tudi njega so zajeli Italijani in moral je v internacijo. Takoj po vrnitvi se je vključil v NOV.

Alojz se večkrat spominja, kako so sosedje obrekovala mamo, češ zakaj se vendar ženeta za partizane »saj boste vsi izgubili glave!«

Mama pa ji je vedno odgovorila: »Če ne ostanem jaz, pa ostanejo moji otroci!«

IVAN JEVC-ČUFI

Napredno gibanje v slikah

Lanskoletna tematska razstava Občina Ljubljana Vič-Rudnik v NOB 1941–1945 je odjeknila izredno pozitivno, zato ni slučaj, da sta se Koordinacijski odbor za zgodovinske in Medvojni aktiv OF Ljubljana Vič-Rudnik odločila, da se tudi v letošnjem letu predstavimo z razstavo. Trenutni delovni naslov je Predvojno napredno delavsko gibanje v občini Ljubljana Vič-Rudnik.

Prikazati želimo, kot nam že naslov sam pove, društva, kot so bila. Društva kmečkih fantov in deklet, Vzajemnost, Svoboda, nadalje seveda Sokole in njihove prireditve, vse-

skezi pa želimo prikazati vpliv napredne misli delavstva, katera je bila neprestano vtkana preko vrst Komunistične partije.

Razstavo želimo zaključiti z ustanovitvijo Osvobodilne fronte ter istočasno obeležiti jubilejno leto, 45. obletnico ustanovitve OF.

Vsekakor je to izredno odgovorna in zahtevna naloga, zato se obračamo tudi na občane, da nam pomagajo, saj vemo, da se v domačih albumih nahaja še veliko tovrstnih fotografij in niso bile še nikdar objavljene.

V kolikor ste nam jih pripravljeni odstopiti v preslikavo, vas naprošamo, da se javite na tel. 210-311, tov. Černe Mojca, oziroma na KO za zgodovinske pri P OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik, Trg, MDB 14.

KO ZA ZGODOVINOPISJE

Žirija za podelitev priznanja in nagrade občine Ljubljana Vič-Rudnik

objavlja

natečaj za podelitev priznanj in nagrad občine Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1986

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik podeljuje priznanja in nagrade občine za posebne uspehe, dosežene na področju gospodarstva, samoupravljanja, znanstveno-raziskovalne dejavnosti, ljudske obrambe in družbene samozaščite, razvijanja in negovanja tradicij NOV, vzgoje in izobraževanja, kulture in telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, na področju delovanja krajevnih skupnosti in drugih družbenih dejavnosti.

Predlogi za podelitev priznanj in nagrad občine morajo vsebovati, poleg podatkov o kandidatu, opis dosežka oziroma dela, zaradi katerega je kandidat predlagan, opis dosedanjega družbenopolitičnega dela, navedbo prejetih odlikovanj oziroma priznanj in druge podatke, ki lahko pripomorejo k vsestranski in objektivni oceni uspešnosti dela kandidata.

Predloge za priznanja in nagrade občine lahko dostavijo žiriji družbenopolitične organizacije, delovne in druge samoupravne organizacije in skupnosti, krajevne skupnosti, družbene organizacije in društva, občani in organi skupščine občine.

Predlogi za podelitev priznanj in nagrad naj se predložijo žiriji najkasneje do 12. marca 1986 na naslov: Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik, Žirija za podelitev priznanj in nagrad, Ljubljana, Trg MDB 7. Predloge, prispelo po navedenem datumu, žirija ne bo upoštevala.

Informacije daje tajnik žirije za podelitev priznanj in nagrad občine Ljubljana Vič-Rudnik (tel. 223-486).

Žirija za podelitev priznanj in nagrad občine Ljubljana Vič-Rudnik

SMO PRAV RAZUMELI NOVOSTI TOVARNE GRELNIH NAPRAV?

»Savske – Murske elektrarne z Brda«

Kraj dogajanja: pisarna Pavla Menceja, direktorja TOZD Tovarna grelnih naprav na Cesti na Brdo 49.

Sodelujoči: poleg že imenovanega, še projektant in vodja naložb Adi Krautberger in vodja splošno kadrovske službe Andrej Rogina.

Tema pogovora: razvoj tozda, ki je združen v delovno organizacijo Avtomontaža.

Povod: skopa informacija v občinskem planu za 1986 leto: DO Avtomontaža TOZD TGN bo začela z gradnjo II. faze tovarne

In že prva in temeljna ugotovitev: »Že deset let v naši temeljni organizaciji neprekinjeno investiramo. Nočemo zamuditi razvoja (svetovnega) veka. Ne vlagamo le v zgradbe, ampak predvsem v opremo, stroje in znanje ljudi. Verjetno veste, da kdo prekine z naložbami, sam potrjuje, da ne gospodari dobro. Mi smo v dveh letih na Brdu povečali število zaposlenih s 100 na 160. Z vložkom 750 milijonov dinarjev (65 odstotkov sredstev tozda) pa smo pripeljali štiri investicije v fazo, da je po lanski prototipni in poskusni proizvodnji že skoraj vse pripravljeno za polno proizvodnjo. Prav danes bom nesel v banko utemeljitev prošnje za 100 milijonov posojila za investicijski projekt »Proizvodna tehnologija diferencialnih temperaturnih senzorjev«. Letos bomo pri nas izvedli za 350 milijonov dinarjev investicij. Še to. Lani smo dosegli 1,5 milijarde dinarjev prihodka in povečali količino izdelanih grelnih naprav za vozila in za poljske kuhinje, toplovodnih kotlov in krmilnikov za grelne naprave za dobro četrtino v primerjavi z letom 1984. Pokrili smo vse jugoslovnske potrebe, izvoz pa smo opravili brez zamud in reklamacij, je na njemu lasten način izluščil najpomembnejše spoznavne znake TOZDA njegov najodgovornejši mož in odhite v banko.

»Letošnje leto bo predstavljalo stičišče dveh paketov pomembnih investicij, ki bosta vnesla resnično prestrukturiranje v našo proizvodnjo,« je podal temeljno opredelitev Adi Krautberger in nadaljeval: »Pri izgradnji tovarniških objektov zaključujemo drugo etapo II. faze, ki bo imela 2700 kvadratnih metrov netto površine. Namenjena je izključno proizvodnji, saj smo si že doslej ustvarili močno raziskovalno enoto. V njej bo potekala mehanska obdelava, lakiranje, izdelava

»S 1. januarjem smo uvedli nov način izračunavanja osebnega dohodka. V proizvodnji dovoljuje 30 odstotni preseg količinske norme (izjemno 50 odstotkov) in prinaša zanimiv način nagrajevanja kakovosti. Če bo delavec delal tri mesece dobro, bo pridobil 5 odstotno stimulacijo na kakovost, četrta in peti mesec pa lahko še po pet odstotkov oziroma skupaj 15 odstotkov. Ta mu bo ostala do ugotovitve, da je določene izdelke naredil slabo. Pri režijskih delavcih bo mogoča tudi stimulacija do 30 odstotkov, odvisno od uspehov celotne proizvodnje. Uvedli smo selektivno priznavanje te stimulacije, ker želimo preprečiti slabo delo v posameznih enotah ali skupinah režije,« je opozoril na novost Andrej Rogina in še povedal, da so na petkovni temeljni kandidacijski konferenci dokončno oblikovali kandidacijsko listo za 45 delegatov za samoupravne organe TOZDA, 9 za delovno organizacijo, 7 za delegacijo zbora združenega dela in po 10 za zadružni delegacijo za samoupravne interese skupnosti. Polovico kolektiva bo imelo delegatske zadolžitve. Upoštevali so dogovorjene kriterije za popolnitev delegacij. Med drugim so dali pomembno mesto tudi znanju delegata o tematiki, ki jo bo pokrival v delegaciji.

podajnih naprav za robote, varjenje toplovodnih kotlov ter v nadzidku proizvodnja elektronskih podsloptov in naprav za avtomatiko krmilnikov grelnih naprav, merilce porabe goriva in merilnike toplotne moči. Planiramo, da bomo letos izdelali 7000 avtomatik in 3000 merilnikov ob vsej že utečeni proizvodnji. Slednji je z merilno metodo merilnih instrumentov energetskih parametrov patentno zaščiten v devetih tehnoloških razvitih državah, med njimi pod št. 4.538.925 tudi v ZDA. Nudil bo možnost merjenja z napravo brez gibljivega dela neodvisno od tipa in gostote medija. Ob nosilcu investicijskega projekta dipl. inž. Damjanu Dittrichu in glavnem izvajalcu dr. Miranu Zgoniku se vključuje v projekt, ki ga izvaja TOZD Tovarna grelnih naprav, še 16 notranjih in 26 zunanjih delavcev.

Za novi del zgradbe bomo plačali 350 milijonov dinarjev, pretežen del opreme pa že imamo tu in na Celovski cesti. Pri izvajanju naložb zgledno sodelujemo tudi z Ljubljansko banko Gospodarsko banko Ljubljana, z JLA, s Tehnunionom, Zavarovalno skupnostjo Triglav, Lokainvestom iz Škofje Loke in Gradisom.

Vsa nova proizvodnja je tudi izvozno usmerjena, bo pa pomenila prav gotovo ENERGETSKO SPREOBURNITEV NAŠEGA GOSPODARSTVA. STANE JESENOVEC

Oh, ta nesrečni tiskarski škrt!

V zadnji številki nam je zagodel pri objavi prejemnikov priznanj ob dnevu JLA. Zato naj zapišemo, da je zlato plaketo ZRVS Jugoslavije na prireditvi ob dnevu JLA prejel tudi Marjan Knave – sekretar OK ZRVS. Dolžni smo opravičilo.

UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE